

Zápis ze zasedání Rady Justiční akademie hybridní formou ze dne 4. 6. 2021

Předsedkyně Rady prof. JUDr. I. Pelikánová, DrSc., na základě opatření v rámci prevence šíření koronaviru (COVID-19) a přijatých opatření ve vztahu k provozu Justiční akademie, rozhodla o hybridní formě zasedání Rady (tzn. částečně prezenčně, částečně online).

V úvodu uvítala jak přítomné členy Rady Justiční akademie, tak i členy připojené online, jakož i ředitelku Justiční akademie Mgr. Ludmilu Vodákovou jako hosta a konstatovala, že Rada je v souladu s platným Statutem Justiční akademie způsobilá jednat a usnášet se (přijímat rozhodnutí).

Program:

- I. Návrh nových lektorů a vzdělávacích akcí dosud neprojednaných Radou Justiční akademie
- II. Návrh a projednání pracovních skupin pro přípravu vzdělávacího plánu na rok 2022
- III. Informace ředitelky Justiční akademie Mgr. L. Vodákové o provozu Justiční akademie
- IV. Různé
 - 1) Dopady novely zákona č. 6/2002 Sb. (o soudech a soudcích) na činnost Justiční akademie
 - 2) Projednání možnosti navázání spolupráce Justiční akademie se společností Karlovarské právnické dny (Karlsbader Juristentag na spolupořádání každoroční konference

I. Návrh nových lektorů a vzdělávacích akcí dosud neprojednaných Radou Justiční akademie

V předloženém přehledu návrhu nových lektorů a vzdělávacích akcí nad rámec schváleného vzdělávacího plánu pro rok 2021 byla k projednání a ke schválení jedna vzdělávací akce na téma „Komunikace s osobami se smyslovým postižením“ z oblasti „Civilního soudnictví“ včetně nových lektorů. Další noví lektoři k projednání a ke schválení jsou z oblasti „Trestního soudnictví“.

Ředitelka Justiční akademie k předloženému materiálu doplnila informaci o náhlé změně v lektorském obsazení u semináře „Hospodářská a daňová kriminalita“ z oblasti „Trestního soudnictví“. Z důvodu neodkladných pracovních povinností se omluvil pplk. Ing. J. Staněk z PČR NCOZ ze sekce finanční kriminality. Za sebe doporučil pro lektorskou činnost pplk. Mgr. Dana Krobot z Národní centrály organizovaného zločinu. Mgr. D. Krobot má bohaté lektorské zkušenosti. Přednáší na specializovaných kurzech pro Policii ČR, Celní správu i pro civilní sektor (studenty) v ČR i v zahraničí; CEPOL (Evropská policejní akademie pod Europlem).

K předloženému písemnému návrhu nových vzdělávacích akcí a lektorů nebyly v diskusi vneseny žádné připomínky.

Usneseno:

Rada schvaluje návrh nově předložené vzdělávací akce jako doplněk ke stávajícímu platnému plánu vzdělávání a zároveň schvaluje návrh nových lektorů jako doplněk ke stávajícímu platnému seznamu lektorů.

II. Návrh a projednání pracovních skupin pro přípravu vzdělávacího plánu na rok 2022

Ředitelka Justiční akademie seznámila členy Rady s návrhem na ustanovení členů pracovních skupin podle jednotlivých právních disciplín. Změny, které nastaly v souvislosti s obměnou členů Rady, se zároveň promítly i do obsazení pracovních skupin pro přípravu vzdělávacího plánu na rok 2022. Tak, jako v minulých letech, byly obeslány krajské a vyšší soudy a krajská a vyšší státní zastupitelství s dotazy na náměty na vzdělávací akce, s termínem pro jejich doručení Justiční akademii do konce měsíce června 2021. Došlé požadavky budou zapracovány do podkladu pro jednání jednotlivých pracovních skupin stejně jako neuskutečněné vzdělávací akce z roku 2021 (na základě aktuálnosti). Konečný návrh vzdělávacího plánu tak bude připraven k projednání na příštím zasedání Rady, tedy nejpozději začátkem měsíce října letošního roku.

Termíny schůzek jednotlivých pracovních skupin nebyly ještě stanoveny. Podle zkušeností z minulých let se osvědčil konec měsíce srpna a začátek měsíce září.

Přehled pracovních skupin ke vzdělávacímu plánu na rok 2022

Civilní soudnictví a insolvence:

JUDr. Roman Fiala – vedoucí
prof. JUDr. Irena Pelikánová, DrSc.
JUDr. Lenka Ceplová
JUDr. Jan Eliáš, Ph.D.
prof. JUDr. Alena Macková, Ph.D.
Mgr. Michal Franěk

za JA: JUDr. Pavla Pjajčiková
Mgr. Martin Dvořák

Trestní soudnictví:

prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D. - vedoucí
JUDr. František Púry, Ph.D.
Mgr. Tomáš Foldyna
JUDr. Anna Maříková
JUDr. Jan Brož

za JA: Mgr. Martina Nedvěďová

Správní soudnictví:

JUDr. Lenka Kaniová - vedoucí
JUDr. Tomáš Foltas

za JA: Mgr. Ludmila Vodáková

Opatrovnické soudnictví:

JUDr. Roman Fiala – vedoucí
JUDr. Lenka Ceplová
prof. JUDr. Alena Macková, Ph.D.

za JA: Mgr. Jana Zapletalová Koláčková

Vzdělávání justičních a právních čekatelů a asistentů:

Mgr. Tomáš Foldyna - vedoucí
JUDr. Lenka Ceplová
JUDr. Anna Maříková

za JA: Mgr. Lada Scholasterová
Mgr. Markéta Železná

Vzdělávání VSÚ, soudních tajemníků a odborného personálu správy soudů a SZ:

JUDr. Lenka Ceplová - vedoucí
JUDr. Pavel Varvařovský

za JA: Mgr. Jaroslav Žaluda

Ústavní právo, mezioborové a neprávnické vzdělávání:

doc. JUDr. Jan Svatoň, CSc. - vedoucí
JUDr. Pavel Varvařovský

za JA: Mgr. Jana Zapletalová Koláčková
Mgr. Jana Čechová

Jazykové vzdělávání a mezinárodní spolupráce:

JUDr. Lenka Ceplová - vedoucí
prof. JUDr. Alena Macková, Ph.D.

za JA: PhDr. Renata Vystrčilová, Ph.D.

Partnerské akce:

JUDr. Jan Brož

za JA: PhDr. Renata Vystrčilová, Ph.D.

V diskusi byl vznesen dotaz, zda bude možné schůzku pracovních skupin k přípravě vzdělávacího plánu uskutečnit jako v minulých letech i v Brně.

V odpovědi ředitelka Justiční akademie sdělila, že i s touto variantou místa konání schůzek pracovních skupin počítá.

Usneseno:

Rada schválila návrh pracovních skupin na přípravu vzdělávacího plánu na rok 2022 v předloženém znění.

III. Informace ředitelky Justiční akademie Mgr. L. Vodákové o provozu Justiční akademie

- 1) Justiční akademie, na základě uvolněných restrikcí v rámci COVID-19 od 31. 5. 2021 znovu pořádá vzdělávací akce prezenční formou avšak při poloviční kapacitě přednáškových sálů. Účastníci mohou využít u vybraných seminářů i kombinované formy vzdělávání (prezenčně a online současně). K této variantě vzdělávání je však zapotřebí souhlasné stanovisko lektorů. Management Justiční akademie by chtěl tento způsob vzdělávání zachovat i do budoucna.

V diskusi předsedkyně Rady prof. I. Pelikánová, DrSc. a prof. JUDr. A. Macková, Ph.D. plně podpořily kombinovanou formu vzdělávání. Ta je velkým přínosem jak pro účastníky justičního vzdělávání, tak i pro Justiční akademii.

Co se týká stravování v Praze, prozatím účastníkům seminářů poskytováno není. Pražské stravovací zařízení čelí existenčním problémům a jedná proto o nových podmínkách dalšího provozu s Magistrátem hl. města Prahy. V Kroměříži je stravování poskytováno ve vlastní výdejně jídla, která je prostorná a je tak možné dodržet vzdálenosti mezi stoly, počty osob u jednoho stolu a další hygienická nařízení v rámci prevence šíření koronaviru.

Ubytování u vícedenních seminářů je poskytováno pouze v Kroměříži s tím, že pokoj je obsazen pouze jednou osobou.

- 2) V souvislosti s uloženým úkolem aktualizovat seznam lektorů Justiční akademie ze dne 11. 12. 2020 Mgr. L. Vodáková informovala Radu o průběhu jeho plnění. Důvodem, proč nebyl tento seznam doposud Radě předložen, byla zejména nutnost přeprogramovat a doplnit funkcionalitu lektor „aktivní“ - neaktivní“ v systému ASJA tak, aby výstupy z ní byly relevantní.

Představa ředitelky Justiční akademie o finálním výstupu je taková, že budou dva přehledy se jménem a příjmením lektorů (případně institucí). První přehled bude obsahovat vygenerovaný jmenný seznam lektorů od roku 2018 do současnosti (za období tří let), druhý přehled bude obsahovat jmenný seznam lektorů před tímto rokem. V současné době databáze obsahuje cca 400 jmen lektorů.

V této souvislosti se ředitelka Justiční akademie obrátila na členy Rady se žádostí o spolupráci při posuzování aktivity přednášejících, aby nedošlo u některých lektorů k jejich neuváženému zneplatnění.

V bohaté diskusi zazněly od členů Rady dotazy, zda lektory, kteří nepřednášeli pro Justiční akademii v posledních pěti letech, neobeslat s dotazy, zda mají zájem lektorskou činnost i nadále vykonávat a zda jsou ještě profesně aktivní. Následně je na základě jejich reakce ze seznamu lektorů ponechat nebo vyškrtnout.

K tomu ve svém vyjádření ředitelka Justiční akademie uvedla, že tato varianta postupu ověřování aktivity přednášejících není z jejího pohledu reálná. Mnoho lektorů přednášelo jednorázově na specializovaná témata. Jako příklad uvedla téma „Státní pokladna“. Podle ní, v meziobdobí mohlo dojít ke změně zaměstnavatele, bydliště, pracovní pozice apod. a nelze tak v mnoha případech tyto osoby kontaktovat. Lektori nemají povinnost Justiční akademii tyto změny hlásit.

Podle některých členů Rady se tento postup ověřování, z hlediska administrativy, stane časově náročnou agendou a nelze tak odhadnout, v jakém časovém horizontu by byla aktualizace přednášejících pro Justiční akademii dokončena.

Předsedkyně Rady prof. JUDr. I. Pelikánová, DrSc. na základě diskuse dospěla k závěru, že ředitelka Justiční akademie Mgr. L. Vodáková předloží Radě seznam „aktivních a neaktivních“ lektorů v jí navrhované podobě k dalšímu posouzení a případné korekci.

Prof. JUDr. A. Macková, Ph.D. se dotázala, jaké online platformy jsou při přenosu Justiční akademií používány.

V odpovědi ředitelka Justiční akademie sdělila, že se jedná o různé platformy. Jejich používání je závislé na povolení Odboru IT Ministerstva spravedlnosti ČR. Důvodem je zejména bezpečnostní hledisko. Mezi Justiční akademií nejvíce využívané platformy patří ZOOM a Google Meet.

Upozornila však na problém, který nastává, když se účastníci semináře zaregistrují prostřednictvím aplikace ZOOM ze své pracovní IP adresy v rámci justice. Tím podle Odboru IT Ministerstva spravedlnosti ČR dochází k porušení bezpečnostních pravidel. Účastníci jsou tak nuceni se k online vzdělávací akci přihlašovat ze své soukromé IP adresy v případě, že chtějí využít všechny funkcionality platformy ZOOM (typicky např. tlumočení).

Shrnutí a následné řešení ze strany Justiční akademie:

- a) Přihlášení na seminář v platformě ZOOM je možné pouze přes odkaz, bez registrace účastníka. Z hlediska ministerstva spravedlnosti je splněno bezpečnostní hledisko.

- b) Přihlášení na vzdělávací akci s registrací účastníka v aplikaci ZOOM je možné pouze ze soukromého počítače a IP adresy, což mu umožní využít všechny funkcionality včetně tlumočení. Tato forma však nesplňuje bezpečnostní hledisko ministerstva spravedlnosti.
- c) Pokud účastník nevlastní soukromý počítač a vzdělávací akce je v aplikaci ZOOM s tlumočením, je seminář zároveň streamován v českém jazyce. V podstatě tento seminář může sledovat každý v justici na služebním počítači (i bez kamery a mikrofonu). Nevýhodou této formy přenosu je nemožnost klást dotazy interaktivně. Lze je pouze zaslat e-mailem příslušnému akademickému pracovníkovi e-mailem, dotazy vytisknout a předat je lektorovi.

I přes zdánlivou složitost se tento způsob online přenosu Justiční akademii osvědčil.

Zároveň je však potřeba konstatovat, že technická vybavenost na jednotlivých soudech a státních zastupitelstvích je velmi špatná (chybí notebooky, kamery, mikrofony) a pro mnohé účastníky je tak jedinou možností sledovat seminář online přes STREAM (což je v podstatě televizní vysílání, které běží v aktuálním čase). Tam, kde lektori souhlasí, Justiční akademie pořizuje během streamu záznam a ten je následně umístěn do ASJA k další možnosti sledování.

Pokud jsou nutné k používání jiné, než výše uvedené dvě aplikace, je nutné požádat o souhlas Odbor IT Ministerstva spravedlnosti ČR.

Usneseno:

- 1) Rada bere informaci Mgr. L. Vodákové o provozu Justiční akademie na vědomí.
- 2) Ředitelce Justiční akademie Mgr. L. Vodákové se ukládá předložit Radě dva výstupy „aktivních a neaktivních“ přednášejících ve formě přehledů k jejich dalšímu posouzení.

IV. Různé

1) Novela zákona č. 6/2002 Sb., (o soudech a soudcích) a její dopady na Justiční akademii

V souvislosti s novelou zákona 6/2002 Sb., o soudech a soudcích., přisedících a státní správě soudů (zákon o soudech a soudcích) která se výrazně týká i vzdělávání v Justiční akademii, se předsedkyně Rady prof. JUDr. I. Pelikánová, DrSc obrátila na ředitelku Mgr. L. Vodákovou se žádostí, aby připravila pro Radu přehled o dopadu této novely na Justiční akademii ve všech směrech (od personálního, organizačního až po obsahovou stránku vzdělávání). Ze zákona má Rada povinnost řídit obsahovou stránku vzdělávání, proto je zapotřebí mít zejména zpracovanou obsahovou náplň vzdělávání těch kategorií, kterých se novela zákona č. 6/2002 Sb., (o soudech a soudcích) týká. Připravovaný plán vzdělávání na rok 2022 by již měl tyto změny v jednotlivých kategoriích reflektovat.

V diskusi ředitelka Justiční akademie poznamenala, že již na základě analýzy u asistentů a justičních čekatelů probíhá příprava plánu v souladu s touto novelou. Justiční akademie počítá s rozdělením asistentů na dvě skupiny, před odbornou zkouškou a po odborné zkoušce. Skupina asistentů po odborné zkoušce (tzv. seniorní) by měla již pracovat a vzdělávat se plnohodnotně se soudci. Pokud soudy rozhodnou přistupovat k asistentům jako k vyšším soudním úředníkům, je pro tuto cílovou skupinu přístupná celá řada obsahově zaměřených seminářů, kterých se mohou účastnit.

Novela zavádí novou pracovní pozici justiční kandidát. Ten je vybírán na základě výběrového řízení a do budoucna se může stát soudcem. Justiční akademie již v současné době vzdělává cílovou skupinu pro začínající soudce s praxí do 3 let. Kurzy jsou zaměřeny zejména na praxi (vedení hlavního líčení, práce se spisem po nápadu, obžaloby, dokazování, ukládání trestů a další). Jedná se zejména o

výcvikové vzdělávací akce. Z pohledu Mgr. L. Vodákové by se tento typ vzdělávání dal jistě využít i pro odbornou přípravu justičních kandidátů.

Je však otázkou, jakou podobu bude mít vyhláška ministerstva spravedlnosti, která bude podrobněji upravovat veškeré změny novelizovaného zákona o soudech a soudcích.

Náměstek ministryně spravedlnosti Mgr. M. Franěk potvrdil předpoklad, že vyhláška MSp ČR k novele zákona o soudech a soudcích půjde do připomínkového řízení až během několika týdnů.

Podle doplňující informace prof. JUDr. A. Mackové, Ph.D. nabývá novela zákona č. 6/2002 Sb., (o soudech a soudcích) účinnost k 1. lednu. 2022. Některá ustanovení mají účinnost až v červnu 2022.

Podle předsedkyně prof. JUDr. I. Pelikánové, DrSc., prof. JUDr. A. Mackové, Ph.D., doc. JUDr. J. Svatoně, CSc. a některých dalších členů Rady je nutné se v první fázi zaměřit na formulování náplní jednotlivých kategorií, zejména co bude obsahem výuky a jaký je očekávaný výstup vzdělávání. Navrhovaná témata by svým obsahem měla odpovídat cílům vzdělávání. Pak teprve je nezbytné se soustředit na praktickou realizaci, např. hledání vhodného lektora.

V diskusi též zaznělo, že by bylo vhodné rozdělit vzdělávání pro asistenty, seniorní asistenty a justiční kandidáty na „statickou a dynamickou“ část. Lze očekávat, že v souvislosti s novými pracovními pozicemi a praxí bude postupně docházet ke změnám požadavků na vzdělávání, které tak bude možné operativně upravovat.

Mgr. L. Vodáková upozornila na fakt, že pro vzdělávání těchto cílových skupin je velmi obtížné vyhledat lektora, zejména v oblasti civilního soudnictví.

Podle předsedkyně Rady je v souvislosti s novelou zákona o soudech a soudcích a jak zákon ukládá, jedinečná příležitost jak stanovit celkovou obsahovou náplň vzdělávací činnosti Justiční akademie. Podle ní je zapotřebí nastavit obecný rámec a vzdělávací akce by jej měly naplňovat.

Podle ředitelky Justiční akademie Mgr. L. Vodákové novela bude zcela jistě obsahovat celou řadu nejasností, se kterými se Justiční akademie bude muset vypořádat. Proto ve dnech 7. - 8. 6. 2021 se uskuteční v Kroměříži jednání místopředsedů a předsedů krajských a vyšších soudů. Cílem schůzky bude diskuze i o tom, co by měl znát a umět asistent, seniorní asistent a justiční kandidát, jakou mají soudy představu o obsahu vzdělávání a jak se bude na jejich vzdělávání Justiční akademie podílet. Z těchto informací bude Justiční akademie čerpat při nastavování koncepce vzdělávání těchto cílových skupin.

Usneseno:

Ředitelce Justiční akademie se ukládá připravit materiál – koncepci odborné přípravy asistentů, seniorních asistentů a justičních kandidátů.

2) Projednání možnosti navázání spolupráce Justiční akademie se společností Karlovarské právnické dny (Karlsbader Juristentag dále jen KJT) na spolupřádání každoroční konference

Předsedkyně Rady prof. JUDr. I. Pelikánová, DrSc. dala podnět k diskusi na téma navázání spolupráce Justiční akademie se společností Karlovarské právnické dny (Karlsbader Juristentage, dále jen KJT) na pořádání každoroční konference. Její organizátoři v programu reflektují aktuální právní témata a je to možnost setkání advokátní sféry se sférou soudcovskou. Jak je již známo z minulosti, řada přednášejících na této konferenci pochází z řad renomovaných soudců, ale není tomu tak v publiku.

Předsedkyně Rady se domnívá, že spolupráce s pořadající společnostmi by byla přínosem pro justici a zvýšila by tak angažmá soudců jako posluchačů.

Konference Karlovarské právnícké dny se měla uskutečnit letos v červnu (přeložený termín z roku 2020), ale bohužel ani letos se XXVIII. ročník neuskuteční z důvodu restrikcí spojených s nepříznivou epidemiologickou situací. Je tedy předpoklad, že příští rok v červnu by se tradiční setkání českých, německých, slovenských a rakouských právníků zejména z řad advokacie mohlo uskutečnit.

Ve vyjádření ředitelky Justiční akademie ke spolupráci se společnostmi KJT zaznělo, že zákon o finanční kontrole ve veřejné správě a rozpočtová pravidla včetně dalších navazujících předpisů Justiční akademii neumožňuje se na této konferenci jakkoliv finančně podílet. V úvahu by připadalo pouze lektorné, ale i jeho maximální výše je striktně stanovena ministerstvem spravedlnosti. Účast soudců na této konferenci je zpoplatněná účastnickým poplatkem ve výši deset tisíc korun, což také není v možnostech Justiční akademie soudcům hradit.

K tomu předsedkyně Rady doplnila, že přednášející tuto činnost na Karlovarských právníckých dnech vykonávají zdarma.

V diskusi náměstek ministryně spravedlnosti Mgr. M. Franěk sdělil, že na ministerstvu spravedlnosti konzultoval všechny reálné možnosti jak se na financování Karlovarských právníckých dnů podílet, ale stejně, jako v případě Justiční akademie, nelze účastnický ani jiný příspěvek uhradit.

V této souvislosti navrhnul možnost, že Justiční akademie spolu s Ministerstvem spravedlnosti ČR by převzala do budoucna alespoň záštitu nad konáním konferencí. O této variantě je však nutné jednat s organizátory Karlovarských právníckých dnů.

Prof. JUDr. A. Macková, Ph.D. upozornila, že příští rok se z podnětu Jednoty českých právníků uskuteční konference, kde se setkají všechny právnícké profese. Tedy na podobné platformě.

K tomu předsedkyně Rady doplnila, že i cílem společnosti KJT je spojit všechny právnícké profese nejen z České republiky, ale i ze zahraničí, za účelem vzájemné výměny zkušeností.

JUDr. F. Púry, Ph.D. jako pravidelný účastník Karlovarských právníckých dnů zdůraznil, že je nesmírně důležité propojování různých profesí v rámci justice a o to více, že tato každoroční konference má i mezinárodní rozměr. Karlovarské právnícké dny a její organizátoři mají zájem o účast soudců, proto se nabízí možnost jejich propagace prostřednictvím krajských a vyšších soudů.

JUDr. F. Púry, Ph.D. se proto dotázal náměstka ministryně spravedlnosti Mgr. M. Fraňka, zda by se nepokusil nalézt schůdnou cestu ke spolupráci se společnostmi KJT a jejím prezidentem JUDr. V. Zoufalým.

V reakci Mgr. M. Franěk uvedl, že i když je ze strany ministerstva spravedlnosti finanční participace nereálná, je připraven se s prezidentem společnosti JUDr. Vladimírem Zoufalým setkat. Zároveň však doplnil, že konkrétní podoba spolupráce musí respektovat vymezenou činnost stanovenou zákonem. Je otázkou, zda organizátoři Karlovarských právníckých dnů budou mít o takový druh spolupráce zájem, pokud nebude finanční.

Usneseno:

Ředitelka Justiční akademie ve spolupráci s náměstkem ministryně spravedlnosti Mgr. M. Fraňkem budou na některém z příštích zasedání referovat o závěrech z jednání s KJT

Termín konání příštího zasedání Rady Justiční akademie byl stanoven na 1. října 2021 (pátek) od 10,00 hod. Místo konání bude upřesněno v pozvánce.

Předložené materiály:

- Návrh nových lektorů pro vzdělávací akce Justiční akademie dosud neprojednaných Radou
- Informace o nových vzdělávacích akcích dosud neprojednaných Radou
- Návrh pracovních skupin ke vzdělávacímu plánu na rok 2022

Zápis zpracovala: Renata Korábová

Schválila: prof. JUDr. I. Pelikánová, DrSc.